

Verslag Stichting Kolksluis 2010

Door ir. H. P. Stapel, commissaris sluiszaken

Inleiding

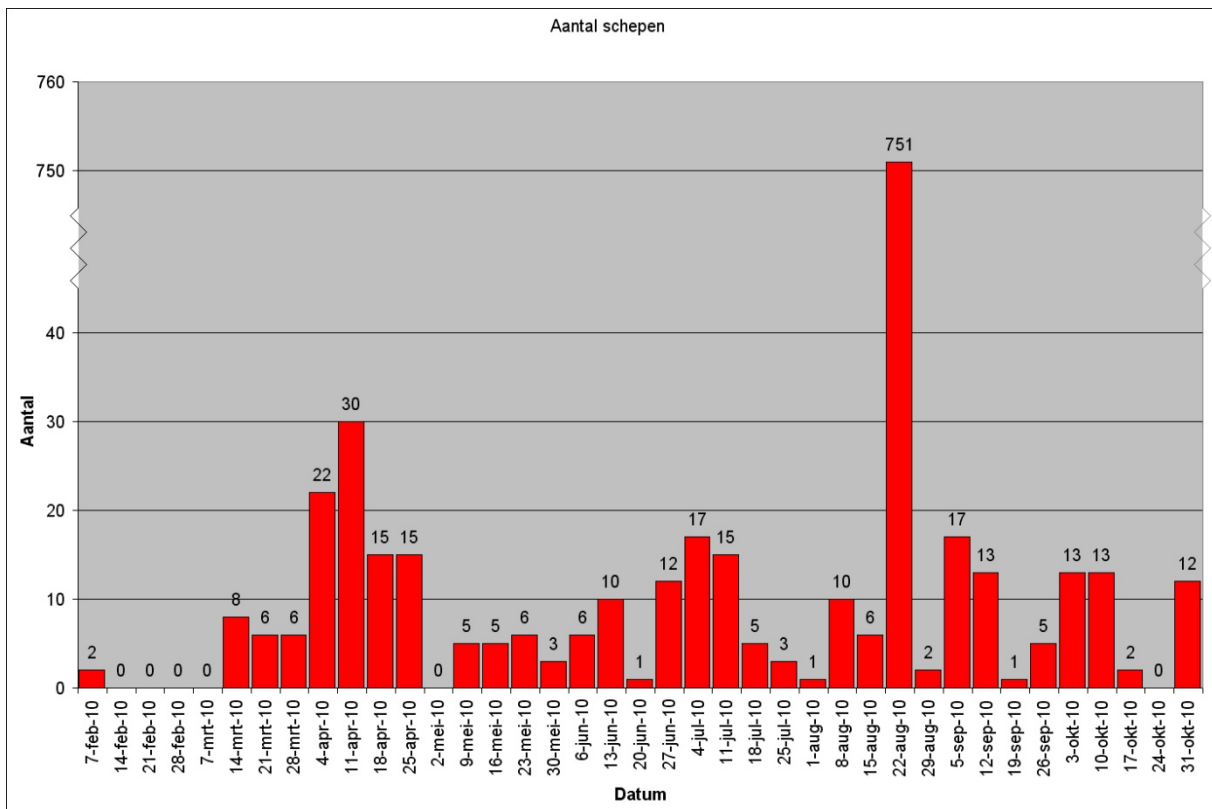
Dit rapport vat de verschillende activiteiten samen en licht het functioneren van de Kolksluis nader toe.

Tot 1 april was de Grote Sluis gestremd en heeft de Kolksluis deze functie gedeeltelijk overgenomen.

Vanaf 1 april is een volledig seizoen geschut.

Schuttingen

Onderstaande grafiek laat het aantal geschutte schepen zien.

De grote piek rond de Sail Amsterdam was incidenteel en kan voor 20% meetellen in de structurele bezetting van de sluis.

Voor 7 februari was de sluis gestremd door ijs. Het aantal schuttingen tot 1 april was gering, maar gaf de passanten enorme voldoening (het bespaarde hun vele uren omvaren).

Het blijkt dat het aanbod vooral een functie is van het weer; bij slecht weer (regen en wind) blijven de schepen liever in de haven liggen.

Soms was het aanbod erg gering; de sluiswachters wisten dan inspiratie te putten uit de omvangrijke lijst van onderhoud klussen.

Speciale gebeurtenissen

In 2010 zijn de vloeddeuren op vakkundige wijze vervangen door van Hees uit Utrecht. Zowel de bouw als het uitwisselen van de deuren werden nauw gevolgd door een grote schare sluiswachters. De laatste deuvets werden door bezoekende sluiswachters feestelijk in de deuren geslagen.

Met groot vakmanschap werden de deuren uitgewisseld. Nadat de vloeddeuren waren opgeleverd hebben wij vervolgens de tijdelijke versterking van de buitendeuren verwijderd.

Vervolgens is er drijfvermogen onder de oude deuren bevestigd (1.4 m³ lucht vaten) en zijn deze in drijvende toestand tijdelijk afgemeerd op het IJ. Het is de bedoeling om deze vloten te gebruiken als wachtsteiger in het IJ. Aan RWS is een vergunning aangevraagd voor deze vloten. Hiervoor is een gedetailleerd verankering ontwerp in voorbereiding. Naar verwachting worden de oude deuren de eerste vloten in Nederland, die de toets van Classificatie kunnen doorstaan.

In het voorjaar en zomer is volop gebruik gemaakt van de sluis. Aanvankelijk bleken passanten de sluis niet goed te kunnen vinden en was de bekendheid onder de schippers te gering. Men raadpleegt kennelijk niet of nauwelijks waterkaarten of almanakken. Ter verhoging van de bekendheid van de heropening van de Kolksluis is afgelopen een PR campagne gestart.

In Augustus vond de Sail Amsterdam plaats. Voorafgaand aan de intocht van de windjammers door het Noordzee Kanaal toog een vloot van schepen door Spaarndam. Beide sluizen werkten op volle toeren en schutten volle sluizen. De coördinatie tussen de Grote en Kolksluis werkte uitstekend.

Ruim 700 schepen werden in de Kolksluis geschut, dit alles onder warme belangstelling van omwoners. De foto's geven een impressie van deze geweldige dagen.

Een groep van 30 Riva's onderhandelde over groepskorting . Dat leverde hen 25 € op, goed voor een extra glaasje bronwater die avond in het Amstel Hotel. Op de foto is te zien dat varen met een drijvende bolide niet eenvoudig is.

In Oktober vond wederom de jaarlijkse Strontrace plaats tussen Workum en Warmond. Elf skûtsjes, klippers en tjalken brachten mest naar Holland en de retour vracht bestaat uit bloembollen. Tijdens deze wedstrijd mag de motor niet gebruikt worden (behalve op het Noordzee Kanaal). Het is inmiddels in de wedstrijdregelingen opgenomen dat de deelnemers door de Kolksluis moeten varen. Aldaar is het toegestaan (in afwijking op elders) om een oorlam of mok soep in ontvangst te nemen.

Het IJ was opgemaal, zodat er een klipper niet onder de brug door paste. Hoewel het 4 uur in de morgen was, sprongen 30 man aan dek, voldoende om van de brug vrij te blijven.

Inmiddels zijn er 65 vrijwillige sluiswachters en vooral sluiswachsters.

De Kolksluis is niet alleen de mooiste en oudste sluis, maar heeft op het Panama Kanaal na nu ook de meeste sluiswachters.

In toenemende mate maakt ook de beroepsvaart gebruik van de Kolksluis.

Onderhoud en beheer

Afgelopen jaar is er veel achterstallig onderhoud gepleegd.

Met groot enthousiasme hebben vele sluiswachters zich toegelegd op de vele klussen:

- Schilderen van de ijzeren hekken
- Teren van de verhaal ogen en beschoeiing
- Installeren van de wacht vloten
- Snoeien bomen
- Voorbereiding verhuizing sluiswachterhok
- Smeren en bijhouden van de bewegingswerken.
- Gangbaar maken van 2 extra rinketten

Er is een verzoek ingediend bij het College van Dijkgraaf en Hoogheemraden om een loods en botenhuis bij het Rijnlands Huis te huren. Nu wordt voor de opslag en onderhoud van de kaapstanders en deurbomen nog de garage van het Rijnlands Huis gebruikt.

Naar verwachting kan begin 2011 het sluiswachterhok op de sluis geplaatst worden. Dit is in goed overleg met de bewoners gegaan.

Voor 2011 staat er op het programma om de invaart lichten te plaatsen op te herplaatsen houten staanders. Tevens worden de houten bolders opgeknapt en wordt de drempel aan de IJ zijde weggebaggerd. De doorvaartdiepte kan dan worden vergroot van 1.8 m tot 2.1 m.

Zoutbezwaar

Gedurende 2010 zijn er geen betrouwbare zoutmetingen bij de Kolksluis uitgevoerd. Dat had te maken met de werkzaamheden rond de Grote Sluis en het spuien door de Fortgracht. De sluis sluit goed af door de Spaarne deuren en het lek debiet door, onder en langs het benedenhoofd is gering (in verhouding met een schutting).

Omdat de schuttingen alleen in het weekeinde plaats vinden en omdat op vrijdagen gemalen wordt, is het zoutgehalte in het IJ relatief laag.

In vergelijking met de Grote Sluis is de drempel hoogte ruim 1.5 m hoger en is het kolkvolume kleiner. Ten slotte worden de deuren na een schutting dicht gedraaid. Hierdoor is het zoutbezwaar bij de Kolksluis per schutting aanzienlijk lager dan de Grote Sluis.

Indien blijkt dat het zoutbezwaar in Spaarndam verlaagd moet worden, stellen wij voor om de kleine scheepvaart door de Kolksluis te dirigeren. De uitvoering hiervan vergt nadere bestudering en overleg.

Financiën

Door de grote toeloop gedurende de Sail kan de stichting zich verheugen op een ruime, zij het tijdelijke liquiditeit.

Structureel echter verwachten wij dat door een gestage groei van het aantal passanten en door het wegvallen van de opstartkosten ook op langer termijn een gezonde ontwikkeling zullen zien.